

Regio
Randstad

Werkplan 2015

De Krachten Gebundeld

Werkplan 2015

De Krachten Gebundeld

Voorwoord

Voor u ligt het werkplan 2015 van de Regio Randstad samenwerking in Brussel.

Een nieuw gekozen Europees Parlement. Een nieuwe en hervormde Europese Commissie. Een nieuwe voorzitter voor de Europese Raad. Vlak voor het einde van een jaar dat zich liet kenmerken door de veranderingen in de Europese instituties presenteerde Commissievoorzitter Jean Claude Juncker een nieuw werkplan voor het komende jaar; 'Een nieuwe start'.

De doelstellingen in het werkprogramma voor 2015 zijn niet nieuw. Na jaren van economische stagnatie blijven economische groei en werkgelegenheid centraal staan. Ze vormen de basis voor nieuwe ambities op het gebied van structurele economische hervormingen, innovatieve en duurzame groei, handel en de interne markt. Dit alles onder het credo: *big on big things, smaller on small things*. De agenda van Juncker zal nieuwe impulsen geven aan de koers en het werk van Regio Randstad. 2015 zal een enerverend jaar worden, ook omdat er in Nederland weer Statenverkiezingen zijn.

In 2015 loopt de huidige Statenperiode af en gaat Nederland naar de stembus om te kiezen voor nieuwe vertegenwoordigers in de Provinciale Staten en daarmee een nieuw Provinciaal Bestuur. Dit betekent dat de huidige Randstad Strategie afloopt. Deze strategie heeft de afgelopen periode richting gegeven aan het werk met betrekking tot Europa van bestuurders en ambtenaren van de vier Randstadprovincies. Uit de in 2011 gesloten provinciale coalitieakkoorden werden de vier belangrijkste prioriteiten gekozen, waarvoor we in Brussel aandacht hebben gevraagd.

Op vier prioriteiten, die zowel uitdagingen als kansen bieden voor economie, maatschappij en leefomgeving in de Randstad, hebben de Europa gedeputeerden hun *krachten gebundeld*: de toekomst voor het regionaal beleid, kennis en innovatie, een duurzame leefomgeving en de continue interactie tussen stedelijke agglomeraties en hun landelijke omgeving. Het is aan het nieuwe Regio Randstad bestuur om in nauwe samenwerking met de provincies tot een nieuwe Randstad strategie 2016-2019 te komen. Een beknopter werkplan voor 2015 is hieraan inherent. Als voorzitter en bestuur van Regio Randstad willen wij dat onze opvolgers met open vizier tot een nieuwe en gerichte Randstad strategie komen, zodat de Regio Randstad nog meer impuls krijgt in Europa.

Het werkplan 2015 borduurt voort op de prioriteiten waarop de afgelopen jaren is ingezet. Europese beleidsthema's met een regionale dimensie zoals 'de groeiende stad' of de 'urban agenda' zullen onze aandacht blijven vragen/houden. Als metropoolgebied moeten en willen wij hier aandacht voor. Zeker nu we als Regio Randstad strategische keuzes zullen gaan maken en tegelijkertijd moeten anticiperen en voorsorteren op nieuwe ontwikkelingen in zowel Brussel als in de vier Randstad provincies.

Elvira Sweet

Voorzitter Regio Randstad

Gedeputeerde Provincie Noord-Holland

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD		3
INHOUDSOPGAVE		4
INLEIDING		5
LEESWIJZER		7
HOOFDSTUK 1	Toekomst Regionaal Beleid	8
HOOFDSTUK 2	Kennis en Innovatie	10
HOOFDSTUK 3	Duurzame Leefomgeving	12
HOOFDSTUK 4	Landelijke gebieden onder stedelijke druk	14
HOOFDSTUK 5	Profilering Randstad Samenwerking Europa	16

Bijlagen

Bijlage 1 Structuur Randstad Samenwerking Europa

- 1.1 Organisatie en Samenwerking
- 1.2 De voorzitter
- 1.3 EU coördinerend gedeputeerden
- 1.4 Vak-gedeputeerden
- 1.5 Overzicht portefeuillevindeling prioriteiten
- 1.6 Rol Provinciale Staten

Inleiding

2014 stond in het teken van de Europese verkiezingen en de vorming van een nieuwe Europese Commissie. Nu duidelijk is wie welke portefeuille heeft binnen het Europees Parlement en de Europese Commissie kan de lobby van Regio Randstad goed van start. Echter, eerst gaat Nederland op 18 maart 2015 naar de stembus om nieuwe Provinciale Staten te kiezen. Deze verkiezingen betekenen tevens een nieuw bestuur voor Regio Randstad. Naar verwachting kan het nieuwe Regio Randstad bestuur in het tweede kwartaal van 2015 van start. Dit werkplan heeft daarom betrekking op het eerste halfjaar van 2015, waarna een nieuw bestuur nieuwe kernthema's en strategische doelstellingen zal vaststellen.

Regio Randstad onderscheidt zich van de rest van Nederland door het (groot)stedelijke karakter, de concentratie van economische activiteiten en kennisinstellingen, de bevolkingsdichtheid, de stedelijke druk op het landelijk gebied (het peri-urbane karakter) en de milieu- en mobiliteitsproblematiek.

Regio Randstad is een sterke economische regio. Alle vier de provincies staan in de top 10 van de *Regional Competitive Index 2013*¹. En wanneer Regio Randstad als één metropolitaan gebied zou worden gepresenteerd in de *Major Metropolitan Areas* van Eurostat zou Regio Randstad de 3e regio zijn na Londen en Parijs². De Randstadmonitor, waarin Regio Randstad wordt vergeleken met 19 andere Europese grootstedelijke regio's, laat ook zien dat de omvang van het Bruto Regionaal Product in Regio Randstad groot is. Qua groei blijft Regio Randstad echter achter ten opzichte van andere grootstedelijke regio's. Dat is te wijten aan te langzame structurele hervormingen in Nederland³. Randstad Regio heeft veel te winnen of te verliezen bij Europees beleid.

De basis voor dit Werkplan 2015 komt voort uit *De Krachten Gebundeld: Randstad Strategie Europa 2012-2015* en het werkprogramma van de Europese Commissie dat op 16 december is gepresenteerd. Voor dit werkplan zijn de vier prioriteiten van Regio Randstad onveranderd: *toekomst regionaal beleid, kennis en innovatie, duurzame leefomgeving, en landelijke gebieden onder stedelijke druk*. In 2015 zal het nieuwe bestuur een nieuwe Regio Randstad strategie vaststellen. De nieuwe strategie zal richting geven en de basis vormen voor het werk en de activiteiten in de tweede helft van 2015.

De Randstadsamenwerking

De algemene doelstelling van de Randstadsamenwerking is: *Het versterken van de Regio Randstad in een integrerend Europa en het verbeteren van de leefkwaliteit in de Randstad. Om dit te verwezenlijken richt Regio Randstad zich op:*

- *Beïnvloeding van Europees beleid en Europese regelgeving;*
- *Het streven naar benutting van toekomstige Europese fondsen;*
- *Profilering van de Randstad in Europa;*
- *Kennis en kunde delen door middel van internationale samenwerking.*

Regio Randstad draagt bij aan de gehele Europese beleidscyclus en probeert deze te beïnvloeden door te 'brengen' en te 'halen'. 'Brenge' refereert naar onder andere het delen van kennis, bijdragen aan de ontwikkeling en uitvoering van Europees beleid en het tonen van goede voorbeelden die passen binnen de Europese doelstellingen. 'Halen' gerefereerd naar Europese programma's en projecten die worden uitgevoerd door en binnen Regio Randstad, maar ook door Europese samenwerkingen via Europese netwerken of projecten.

¹ Regional Competitiveness Index 2013.

² Demographia.com

³ Randstadmonitor 2013, TNO 2014.

Werkwijze

Regio Randstad in Brussel is een coalitie van vier provincies. Op sommige Europese onderwerpen is het schaalniveau van Regio Randstad zelfs te klein. Wanneer het schaalniveau niet groot genoeg is gaan wij op zoek naar andere partners zodat wij functionele coalities kunnen vormen. Deze partners kunnen zijn organisaties, gemeenten en instellingen binnen de vier provincies, andere regio's in Nederland en of in Europa en Europese netwerken.

Regio Randstad tracht zo vroeg mogelijk bij de beleidsvoorbereiding van de Europese Commissie betrokken worden. Dit doet Regio Randstad door het doen van beleidssuggesties of tekstvoorstellen via werkgroepen en netwerken. Zodra een initiatief van de Europese Commissie op handen is, raadpleegt zij de Europese gemeenschap. Dit gebeurt onder meer via consultaties. Wanneer consultaties betrekking hebben op prioritaire dossiers van Regio Randstad wordt er op een consultatie gereageerd. Waar kansen worden gezien, wordt rechtstreeks contact gezocht met medewerkers van de Europese Commissie, bijvoorbeeld om hen van informatie te voorzien over het beleidsterrein waarop zij beleid gaan ontwikkelen. Na de verwerking van reacties op consultaties volgt meestal een Commissievoorstel. Voor elk formeel document dat de Europese Commissie publiceert, schrijft het kabinet ten behoeve van het Parlement een kabinetsreactie via de Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC). Via het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP) en provinciale experts schrijft Regio Randstad op verschillende dossiers mee aan BNC-fiches.

Verderop in de beleidscyclus, zodra de onderhandelingen door het Europees Parlement over Commissievoorstellen zijn gestart, denkt Regio Randstad mee met Europarlementariërs en parlementaire intergroups en levert concept amendementen. Tegelijkertijd behandelt de Raad hetzelfde voorstel. Ook hier denkt Regio Randstad mee via deelname aan interbestuurlijke dossierteams (IBDT) van verschillende ministeries, in overleg met de Permanente Vertegenwoordiging in Brussel en met inbreng via de Tweede Kamer ter voorbereiding van de behandeling van Raadsvergaderingen.

Andere instrumenten zijn rapporteurschappen van het Comité van de Regio's (CvdR), het organiseren van bijeenkomsten in bijvoorbeeld het Europees Parlement, het hebben van gesprekken met relevante partijen en gedelegeerde en uitvoerende handelingen (voorheen comitologie).

Leeswijzer

Het werkplan 2015 is het laatste werkplan dat behoort aan de Regio Randstad strategie 2011-2015 *De Krachten gebundeld*. Het werkplan 2015 borduurt voort op de vier prioritaire thema's waarop de afgelopen jaren is ingezet. De vier Regio Randstad thema's beslaan ieder een eigen hoofdstuk. De thematische hoofdstukken hebben dezelfde opbouw. Allereerst wordt er een korte beschrijving van het thema uiteengezet waarna een beschrijving van de huidige stand van zaken in het Europese beleidstraject volgt. Hierna worden de kernboodschap van Regio Randstad, de lobbydoelen en de te ondernemen activiteiten beschreven. Een thematisch hoofdstuk wordt afgesloten met een beschrijving van de beoogde en/of bestaande samenwerkingsrelaties van Regio Randstad op dit thema. De hoofdstukvolgorde van de thema's is gelijk aan de volgorde zoals beschreven in de Regio Randstad strategie, respectievelijk: Toekomst Regionaal Beleid, Kennis en innovatie, Duurzame leefomgeving en Landelijke gebieden onder stedelijke druk. Hoofdstuk 5 staat in het teken van de profilering van de Regio Randstad Samenwerking in Europa. Ook in dit hoofdstuk wordt eerst een algemene beschrijving gegeven van de Regio Randstad profilering waarna de kernboodschappen, doelen, te ondernemen activiteiten en beoogde en/of bestaande samenwerkingsrelaties worden beschreven. De bijlage betreft een beschrijving van de structuur van de Randstadsamenwerking in Europa.

HOOFDSTUK 1

Toekomst Regionaal Beleid

Het Europese regionale beleid stelt via het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) regio's in staat hun economie op een duurzame manier te stimuleren en werkgelegenheid te bevorderen. Hiermee leveren regio's een bijdrage aan de realisatie van de Europa 2020 doelstellingen: een slimme, duurzame en inclusieve economie. De Europese Commissie heeft haar voorstellen voor de programmaperiode 2014-2020 op 6 oktober 2011 gepresenteerd. De lidstaten en regio's zijn met de afronding van hun operationele programma's bezig.

Sinds het voorjaar van 2012 is er gewerkt aan 'Kansen voor West II' (KvWII). Hiervoor waren de regionale economische visies (Zuidvleugel, Amsterdam Metropool, Noord-Holland, Flevoland en Provincie Utrecht) het uitgangspunt. De afronding en besluitvorming over het nieuwe Operationeel Programma (OP) voor West-Nederland 'Kansen voor West II' heeft eind 2014 zijn beslag gekregen. Voor 1 februari 2015 zal dit definitief afgerond moeten zijn⁴.

De onderhandelingen in Brussel over het budget (Meerjarig Financieel Kader 2014-2020) en de wetgevende teksten waarin de voorschriften voor de programma's staan, zijn in 2014 afgerond. Ook is in 2014 de Partnerschapsovereenkomst⁵ 2014 vastgesteld. Hierin staan de afspraken tussen het Rijk en Brussel over de verdeling van de EFRO-middelen.

De lobby rondom het regionaal beleid 2014-2020 is zo goed als afgerond. De uitvoeringsfase gaat nu van start. Dit betekent een verschuiving in de lobbydoelstelling. De lobbydoelen voor de prioriteit 'Toekomst Regionaal Beleid' zijn grotendeels bereikt. Het regionaal beheer en de uitvoering van het nieuwe structuurfondsenprogramma is zeker gesteld. Een deel van de nationale 'enveloppe' EFRO, te weten € 189.847.050, is voor Regio Randstad beschikbaar (zijnde ca. 58% van het nationale EFRO budget ad. € 507,3 mln.). Daarnaast is er voldoende cofinanciering georganiseerd. De nadruk voor 2015 ligt, naast de start van het Operationeel Programma West II op de voorbereidingen voor de volgende programmaperiode van de structuurfondsen (de periode 2021-2027).

Kernboodschap van Regio Randstad

Kijk Via structuurfondsen draagt Regio Randstad bij aan het realiseren van de Europa 2020-doelstellingen om te komen tot een slim, duurzaam en inclusief Europa;

Want Dat is belangrijk om concurrerend te blijven;

Dus Pakken wij dit voor nu en de toekomst aan met een programmatische aanpak en structurele betrokkenheid van partners als kennisinstellingen en het MKB. De structuurfondsen zijn smeeroil voor regionale investeringen binnen een Europees kader.

Doelen

- Uitvoering van het Operationeel Programma KvWII start;
- Borging samenhang tussen EFRO en overige EU-fondsen in de partnerschapsovereenkomst;
- Zorgen voor integrale benadering van en met Plattelandsontwikkeling fonds, Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij en het Europees Sociaal Fonds;
- Voorbereiding op de discussie die gaat komen over het structuurfondsenprogramma 2021-2027;
- Regionaal beleid en de Randstedelijke dimensie op de agenda houden van verschillende spelers binnen de Europese Unie.

⁴ Vertraging in de EU-besluitvorming heeft geleid tot vertraging in het proces op weg naar 'Kansen voor West II'.

⁵ Betreft het overkoepelend beleidsdocument voor inzet EU-fondsen in Nederland.

Activiteiten

- Afstemmen met het Rijk over het proces en inhoud van de partnerschapsovereenkomst als kader voor het OP (d.m.v. bestuurlijke en ambtelijke betrokkenheid bij overleggen met rijksoverheid over de programmaperiode 2014-2020 (Bestuurlijk Overleg Toekomst Cohesiebeleid en Interbestuurlijke Werkgroep Toekomst Cohesiebeleid);
- Het promoten en onder de aandacht brengen van het Regio Randstad standpunt ten aanzien van het Europees Regionaal Beleid bij de Europese instellingen.
- Investeren in de relaties met deze partners.

Samenwerking

- In Nederland: IPO, VNG, G4, G32, Programmamanagement Kansen voor West, Rijksoverheid, ministerie van Economische Zaken (EZ), ministerie van Binnenlandse Zaken (BZK) en het ministerie van Infrastructuur en Milieu (I&M).
- In Brussel: Europese Commissie, Europees Parlement, Comité van de Regio's (commissie COTER), *Council of European Municipalities and Regions* (CEMR).

HOOFDSTUK 2

Kennis en innovatie

De Europa 2020-strategie voor groei en werkgelegenheid met innovatie als motor voor de Europese economie staat ook in 2015 centraal. De Europa 2020-strategie biedt kansen voor Regio Randstad als economisch sterke regio. Deze potentie komt tot uiting in de vele internationaal erkende kennisinstellingen, innovatieve bedrijven en sterke economische clusters. Via Europese programma's gefinancierd uit het EFRO, Horizon2020 en de Europese Innovatie Partnerschappen wordt hier vanuit de regio invulling aan gegeven. Om tot meer en betere innovatie op regionaal niveau te komen zijn partnerschappen cruciaal. De Randstadprovincies vervullen een belangrijke rol bij het stimuleren van innovatie via regionale clusters en kunnen gezien hun positie een belangrijke brug slaan tussen de kennisinstellingen, de overheid en het bedrijfsleven. De betrokkenheid van alle stakeholders uit de innovatieketen wordt gezien als de belangrijkste voorwaarde om innovaties uiteindelijk te vertalen naar concrete marktintroducties.

Kernboodschap van Regio Randstad

- Kijk** In Regio Randstad zijn meer dan 100 kennisinstellingen en vele bedrijven actief op het terrein van kennis en innovatie;
1. Duurzame energie en duurzame mobiliteit: schone technologie en slimme en duurzame steden/regio's;
 2. De *biobased economy*;
 3. Gezondheid: zo lang mogelijk gezond blijven door inzet vanuit de *life sciences*;
- zijn de onderwerpen die voor Regio Randstad in Brussel centraal staan en aansluiten op Europese maatschappelijke uitdagingen;
- Want** Regio Randstad is historisch een gebied dat gezien haar ligging is gericht op kennis en innovatie, water en handel;
- Dus** Zetten wij dit voort en ondersteunen wij de (top)sectoren⁶, die voor het grootste deel gevestigd zijn in Regio Randstad.

Doelen

- Op basis van de slimme specialisatie strategie (S3) van West Nederland bijdragen aan het sneller vermarkten van kennis en onderzoek (kennis, kunde, kassa) en het verhogen van uitgaven voor innovatie & onderzoek;
- Vaststellen aanknopingspunten en kansen in de Europese programma's voor de genoemde maatschappelijke opgaven;
- Verlenen van strategisch advies op maat;
- Verstrekken van informatie aan gekozen sectoren (bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid) over 'calls' en nieuwe programma's;
- Positionering en lobby richting het Europees Parlement en de Europese Commissie om de innovatiekracht van Regio Randstad over het voetlicht te brengen;
- Versterken samenwerking met de Randstaduniversiteiten.

Activiteiten

- Inzichtelijk maken strategische Europese partnerregio's ten behoeve van samenwerking in relevante EU-programma's o.a. door de ervaring van Zuid-Holland met de EU-samenwerkingskaart te benutten;
- Inzetten bestuurders als 'ambassadeurs' voor Europese projecten en het Comité van de Regio's gebruiken als bestuurlijk platform voor potentiële partner regio's; opgebouwde posities zoals woordvoerderschappen in het CvdR rond K&I en Horizon2020 benutten.

⁶ Agro & Food, Chemie & Biobased Economy, Creatieve Industrie, Energie, High Tech Systemen en Materialen, Life Sciences & Health, Logistiek, Tuinbouw & Uitgangsmaterialen en Water, Delta & Maritiem.

- Richting EU-instellingen communiceren van de rol van de regio en de maatschappelijke opgaven van Regio Randstad bij innovatie en de totstandkoming van de Europese Onderzoeksruimte;
- Profileren van Regio Randstad bij stakeholders in Brussel zoals de Eurocommissaris voor Regionaal Beleid en de Eurocommissaris voor Onderzoek. De mogelijkheden inventariseren voor een mogelijk bezoek aan Randstad Regio;
- Continueren en uitbreiden deelname aan het *European Regions Research & Innovation Network* (ERRIN).
- Het lidmaatschap van het Vanguard initiatief, netwerk van de sterkste Europese economische regio's tot stand brengen. Verdere deelname aan de Vanguard pilotinitiatieven inzake '3d-printing' en *advanced manufacturing* organiseren en de door Zuid-Holland gelanceerde bio-economie pilot verder uitwerken.
- De ontwikkelingen rond de KIC's zoals de *Healthy ageing* KIC en het Inno4Life consortium (o.a. met Medical Delta) nauwlettend volgen en als Regio Randstad de aanvraag actief steunen.
- De behandeling van de EC-mededeling en het dossier circulaire economie proactief volgen en inbreng vanuit Regio Randstad leveren richting het EP, EC en het CvdR.
- Randstad standpunten inzake de maatschappelijke opgaven inbrengen bij de belangrijkste stakeholders o.a. het EP (met name de REGI, ITRE en ENVE commissie).
- Voorbereidingen treffen voor de EP-hoorzitting van Europarlementariër Matthijs van Miltenburg (voorjaar 2015) over de ontwikkeling van de bio-economie regio's in Europa (met Zuid-Nederland, ERRIN en het Vanguard initiatief).

Samenwerking

- In Nederland: G4, middelgrote gemeenten (S9), kennisinstellingen, universiteiten, bedrijfsleven (MKB), ministeries (EL&I, BZK, OCW, SZW, I&M).
- In Brussel: ERRIN, VNO-NCW/MKB, ONL, Directoraat Generaal Onderzoek en Innovatie van de Europese Commissie.

HOOFDSTUK 3

Duurzame leefomgeving

De Europese Commissie roept op economische groei meer te plaatsen in het licht van een duurzame benutting van hulpbronnen. In Regio Randstad vinden op dit terrein veel ontwikkelingen plaats: klimaatneutraal wonen, natuurinclusief bouwen, bescherming van gebieden tegen overstroming en watermanagement.

Onderwerpen die in het kader van Duurzame Leefomgeving van belang zijn, zijn luchtkwaliteit, geluid, klimaat en energie, *Urban Agenda/Smart Cities & Communities*, duurzaam transport en handhaving/milieu-inspecties (IMPEL). Op een aantal onderwerpen (waaronder luchtkwaliteit, geluid en milieu-inspecties) vindt zeer waarschijnlijk in 2015 besluitvorming plaats. Onderwerpen waarover geen besluitvorming plaatsvindt, maar die wel van belang zijn voor Regio Randstad, worden nauwlettend gevolgd.

Kernboodschap van Regio Randstad

- Kijk** Regio Randstad bevordert dat economische groei van de Randstad samen gaat met hoge ambities voor duurzaamheid, gezondheid, milieu, water, klimaatadaptatie en duurzame energie.
- Want** Dit levert een positieve bijdrage aan de gezondheid van burgers in Regio Randstad, aan de toekomstbestendigheid en aan de concurrentiepositie van Regio Randstad in Europa.
- Dus** Zet Regio Randstad zich in om voor initiatieven op de onderwerpen, die gerelateerd aan duurzame leefomgeving, Europese steun veilig te stellen, zowel in wetgeving als in financiële zin.

Doelen

- Inbreng Randstadbelangen in de EU herziening van de thematische strategie luchtvervuiling, inclusief bestaande EU luchtkwaliteit- en emissie wetgeving in het bijzonder;
- Inbreng Randstadbelangen in de mogelijke EU herziening van de richtlijnen omgevingslawaaï en geluidshinder, het motorvoertuigendossier en de nieuwe Europese rekenmethode voor geluid (CNOSOS);
- Inbreng Randstadbelangen om EU tot inzicht te brengen dat zij bronmaatregelen moet treffen om luchtkwaliteit, omgevingslawaaï en geluidshinder aan te pakken;
- Betere afstemming tussen EU luchtbeleid en EU sectorbeleid (transport, industrie, klimaat) enerzijds en nationaal, regionaal en lokaal beleid anderzijds;
- Optimale benutting van Europese fondsen en financiële faciliteiten voor implementatie van de richtlijnen;
- Inbreng vanuit duurzame leefomgeving in ontwikkelingen *Urban Agenda/Smart Cities & Communities* (relatie REOS);
- Inbreng Randstadbelangen in de EU Richtlijn milieu-inspecties.

Activiteiten

- Randstad standpunten inbrengen in (de door EU) te organiseren debatten en conferenties (bijv. conferentie Euronoise, Maastricht december 2015).
- Op ambtelijk niveau tijdig inbreng verzorgen in de milieuraden onder de Letse (1^e helft 2015) en Luxemburgse (2^e helft 2015) EU voorzitter.
- Voorbereiding op Nederlands voorzitterschap 1^e helft 2016, met vanuit de expertgroep Duurzame Leefomgeving speciale aandacht voor *Urban Agenda/Smart Cities & Communities*.
- Randstad standpunten duurzame leefomgeving inbrengen in het Europees Parlement (met name in de Milieucommissie).
- EU-instrumenten (financieel, wetgevend) moeten meer bijdragen aan luchtkwaliteit verbetermaatregelen in de regio. Zo richten wij ons op het binnenhalen van EFRO subsidie voor de reductie van de stikstofoxide emissie van de binnenvaart.
- Regio Randstad neemt actief deel aan het *Air Quality Initiative Regions* (AIR) netwerk. In 2015 wordt vanuit de expertgroep Duurzame Leefomgeving gezamenlijk opgetrokken in de lobby van het netwerk AIR op het luchtdossier richting het Europees Parlement.

Samenwerking

- In Brussel: AIR, G4, Directoraten Generaal van de Europese Commissie (in het bijzonder DG Milieu), Subsidiariteitsplatform van het Comité van de Regio's, CEMR *focus group on Air*, ERRIN *Energy and Climate working group*.
- in Nederland: Ministeries (I&M, EZ, BZK), Interbestuurlijk Dossier Teams (IBDT) Lucht en Geluid, G4 en Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's).

HOOFDSTUK 4

Landelijke gebieden onder stedelijke druk

Kenmerkend voor Regio Randstad is de continue interactie tussen de stedelijke agglomeraties en hun landelijke omgeving. Bij de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) blijft Regio Randstad speciale aandacht vragen voor de kansen, het belang en de vitaliteit van het platteland in de stedelijke omgeving, ofwel de peri-urbane gebieden.

Het beïnvloedingsproces rond Europese wetgeving voor de periode 2014-2020 is afgerond. De lobbyinzet werkt en werpt zijn vruchten af door de aantoonbare erkenning en vermelding van peri-urbane gebieden en de nadrukkelijke aandacht en ruimte voor de ontwikkeling van stad-landrelaties in Europese (nieuwe) wetgeving, adviezen van het Europees Parlement en rapporten van de Europese Commissie.

In dit werkplan ligt de focus op het uitlijnen van de stad-land prioriteit met de prioriteiten van de Randstadprovincies op het gebied van duurzaamheid en innovatie. Het PURPLE netwerk (*Peri Urban Regions Platform Europe*) en ook het ERIAFF platform (*European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry*) zijn goede instrumenten voor het op Europees niveau uitwisselen van expertise bij vraagstukken rond urbane, peri-urbane en rurale gebieden. Nu de aandacht sterk op het 'boerenerf' en 'landbouwgrond' wordt gelegd, is het nodig 'stad-land' veel meer op nationaal niveau te blijven benadrukken en als kans te benoemen.

Als gevolg van de decentralisatie van het natuurbesluit is het takenpakket bij provincies geïntensiveerd. Bovendien ligt er voor de waterschapsbesturen een grote opgave voor de Europese milieudoelen water en klimaat, die voor de landbouw met name via het Europees landbouwbeleid zullen worden gestuurd. Deze doelen zijn nauw verweven in bijvoorbeeld gebiedsprocessen en collectieven. Daarmee is het belang groter geworden om op dit dossier Europese ontwikkelingen in beleid en wetgeving te blijven volgen en te beïnvloeden.

Kernboodschap

- Kijk** Het oorspronkelijk doel van erkenning van de bijzondere positie van landelijke gebieden onder stedelijke druk is behaald;
- Want** 'Peri-urbaan' is opgenomen in verschillende Europese wetgeving, EP-adviezen, EC-rapporten als ook in adviezen van het Comité van de Regio's;
- Dus** Wordt ingezet op verdere verdieping en het blijven voeden van het thema en vragen wij concreet aandacht voor belangrijke kenmerken en ontwikkelingen in de agrofood sector specifiek gericht op stad-land. Uitdaging is het werken aan en nieuwe balans tussen stad en land in het uitwerken van de onderlinge verbindingen.

Doelen

- Benadrukken van het belang van de karakteristieke kwaliteiten van het landschap van Regio Randstad, zoals openheid voor vitaliteit van de grondgebonden landbouw.
- Aandacht vragen voor de versterking en positionering van de glastuinbouwsector in Europa om op die manier draagvlak te krijgen voor deze boodschap ten behoeve van een succesvolle lobby. De Nederlandse glastuinbouwsector is voor 60% geconcentreerd in de Randstad, is wereldwijd toonaangevend en staat aan de vooravond van een belangrijke energie transitie (CO₂, warmte). De sector moet moderniseren om haar concurrentiepositie te behouden en verder uit te kunnen bouwen. De Europese wet- en regelgeving biedt kansen voor de sector om deze modernisering te realiseren.
- *Urban agenda*: Streven naar ruimte voor de agrofood sector om de sociaaleconomische potentie van stad-land relaties veel sterker te benutten en aan te sluiten op de discussie over de rol van de stad en het omliggende landelijk gebied bij de (eventuele) opstelling van een Europese *Urban Agenda*. Met als doel om te bereiken dat een *Urban Agenda* zich niet beperkt tot de stad an sich maar zich richt op de polycentrische stedelijke regio's waaruit Europa voor een groot deel bestaat.

- Benadrukken dat het onderhouden van stad-land relaties voor de steden van belang is en volop kansen biedt. Er op aandringen dat de gebieden rond de steden deze kansen beter gaan benutten zodat de waardering over en weer toeneemt. Dat versterkt de kwaliteit en het functioneren van het peri-urbane landschap ook voor energie, water, streekproducten, agrotourisme en recreatie.

Activiteiten

- Randstad standpunten inbrengen in (de door EU) te organiseren debatten en conferenties.
- Op ambtelijk niveau tijdig input organiseren en verzorgen in samenwerking met de Greenports voor de te verwachten Mededeling van de Europese Commissie inzake marktordening groente/fruit (eind 2015).
- Voorbereidingen treffen voor een evt. EP-hoorzitting of Europees seminar over de toekomst van de Tuinbouwsector in Europa i.s.m. Nederlandse Europarlementariërs en Anthea McIntyre (EP-rapporteur tuinbouw resolutie) en het ERIAFF-netwerk.
- Verdere uitwerking van de Greenports EU-agenda middels het Position Paper voor Regio Randstad.
- Voorbereiding op Nederlands voorzitterschap 1^e helft 2016, met vanuit de Expertgroep Landelijk gebied onder stedelijke druk speciale aandacht voor de *Urban Agenda*. PURPLE zal daarbij voor Regio Randstad een belangrijk instrument worden om de *Urban Agenda* op EU-niveau vorm te geven.
- Randstad standpunten inbrengen in het Europees Parlement (met name in de AGRI, REGI en ENVE commissie).

HOOFDSTUK 5

Profilering Randstadsamenwerking Europa

De Randstadprovincies profileren zich continu tijdens hun dagelijkse werkzaamheden. Dit gebeurt door Provinciale Staten, Gedeputeerde Staten, het bestuur van Regio Randstad, vakgedeputeerden en medewerkers zowel in Brussel als in de provincies. Deze profilering vindt plaats op verschillende momenten tijdens de gehele beleidscyclus, op verschillende niveaus en via verschillende instrumenten waarin de betrokkenen participeren of waar zij toegang toe hebben.

Kernboodschap

Kijk Regio Randstad is al meer dan 20 jaar actief in Brussel.

Want Veel Europees beleid, wetten en regels die regio's uitvoeren, worden in Brussel geïnitieerd door de Europese Commissie en vastgesteld door het Europees Parlement en de Raad

Dus Willen wij aan tafel zitten bij expertvergaderingen, parlementaire intergroups, rapporteurschappen etc., wanneer beleid dat wij uitvoeren, wordt bedacht en blijven wij als Regio Randstad coalities aangaan, vormen wij netwerken met andere regio's en partijen, om onze doelstellingen te realiseren.

Doelen

- Positioneren en profileren van Regio Randstad bij Europese en Nederlandse relevante partijen op de prioritaire onderwerpen;
- De Randstadmonitor verschijnt opnieuw.

Activiteiten

- Onderhouden van relaties met Europarlementariërs en hun medewerkers en hen voorzien van informatie over Regio Randstad en haar prioritaire onderwerpen;
- Ontvangen van individuen en groepen die een bezoek brengen aan het Randstad kantoor in Brussel;
- Organiseren van bijeenkomsten in het kader van (een van) de prioriteiten;
- Organiseren van een bijeenkomst in het kader van de Open Dagen van het Comité van de Regio's;
- Publiceren van zakformaat Randstadmonitor;
- Bijdrage leveren aan de 'urban agenda', een onderwerp dat Nederland mogelijk agendeert tijdens het voorzitterschap van de EU in de eerste helft van 2016, alsmede aan het initiatief van Rijkswaterstaat op het thema 'gezonde verstedelijking';
- Actueel houden van 'boodschappen' Regio Randstad ten behoeve van lobby en communicatie;
- Bericht Europa verschijnt vier keer per jaar ten behoeve van de Provinciale Staten werkgroepen Europa;
- Eventueel bezoek van Provinciale Staten aan Brussel faciliteren;
- Terugblik Regio Randstad gebeurt via een jaarverslag. De financiële verantwoording loopt mee met de financiële cycli van de vier provincies;
- Zorgen voor goede informatie uitwisselingsprogramma's ten behoeve van interne communicatie;
- Zorgen voor actuele externe communicatie via de website www.randstadregion.eu en via het twitteraccount @RegioRandstad.

Samenwerking

- Brussel: Netwerken die worden genoemd bij de vier dossiers en mogelijke nieuwe partners.
- Nederland: Netwerken die worden genoemd bij de vier dossiers en eventuele nieuwe partners.

BIJLAGE 1 STRUCTUUR RANDSTADSAMENWERKING EUROPA

1.1 Organisatie en samenwerking

Het uitvoeren van het werkplan vraagt veel van de provinciale organisaties. Essentieel voor een effectief optreden in Brussel is een soepele samenwerking tussen de Europa gedeputeerden van de vier Randstad provincies, de vakgedeputeerden, de lobbyisten in Brussel, de coördinatoren EU in de provinciehuizen en de experts van de vakafdelingen. De provinciale organisatie is de spil voor een goede samenwerking.

Per prioriteit zijn tussen de vier provincies werkafspraken gemaakt over de vorm waarin samenwerking plaatsheeft en de inzet die iedere provincie levert, zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. Vertegenwoordigers van de Randstadprovincies in Brussel leveren een actieve bijdrage aan de organisatie van werkbezoeken.

1.2 De voorzitter

De voorzitter is eerstverantwoordelijk voor de Randstadsamenwerking Europa. De voorzitter bewaakt de voortgang van de strategie en spreekt de collega-gedeputeerden (zowel Europa- als vakgedeputeerden) aan op de voortgang van de samenwerking.

De voorzitter is verantwoordelijk voor de Randstadinbreng in het HNP-bestuur en de relatie met het IPO. De werkzaamheden van de Regio Randstad en de werkzaamheden van het IPO moeten op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Voor het functioneren van Regio Randstad is het belangrijk dat de samenwerking met het IPO en het HNP goed functioneert, transparant is en ondersteuning biedt aan de leden van het Comité van de Regio's.

Regio Randstad omvat vier provincies. In deze provincies liggen de vier grote steden: Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht. Goede samenwerking tussen provincies en steden is belangrijk. De voorzitter zorgt er samen met collega's voor dat deze samenwerking goed verloopt. De voorzitter is 'het gezicht' van Regio Randstad. Hierin wordt de voorzitter gesteund door de andere Europa gedeputeerden.

1.3 EU coördinerend gedeputeerden

De EU gedeputeerden zijn verantwoordelijk voor de bestuurlijke lobby voor de vier thema's die centraal staan in de Randstadsamenwerking. Zij zorgen er, samen met hun collega vakgedeputeerden voor, dat de doelstellingen zoals die zijn geformuleerd in de Randstadstrategie worden gerealiseerd. Alle vier de Europa gedeputeerden hebben een positie in het Comité van de Regio's. Als lid of plaatsvervangend lid van de verschillende commissies kunnen zij de doelstellingen van de Regio Randstad in het Comité van de Regio's inbrengen.

1.4 Vak-gedeputeerden

De vak-gedeputeerden verzorgen de bestuurlijke inbreng en uitvoering van de Randstadstrategie. Aansluiting bij en terugkoppeling naar de EU gedeputeerden is belangrijk omdat zij gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de realisatie van één van de vier thema's. Hieronder een overzicht van verantwoordelijkheden van betrokken gedeputeerden.

1.5 Overzicht portefeuilleverdeling prioriteiten

P4 prioriteit	Bestuurlijk Overleg P4 Europa	Bestuurlijk Overleg P4 vakgedeputeerden	IPO: Bestuurlijke Adviescommissies	HNP-bestuur
Plattelands-gebieden onder stedelijke druk	Elvira Sweet (NH): - Voorzitter P4 - Coördinatie HNP/IPO - Relatie P4/G4 - Lid ECOS - Coördinatie PURPLE	Jaap Bond (Groen/NH) Bert Gijsberts (FL, vertegenwoordiger PURPLE) Bart Krol (UT) Han Weber (ZH)	Noël Lebens (L) <i>BAC Vitaal Platteland</i>	Hester Maij (OV)
Duurzame Leefomgeving: Luchtkwaliteit	Bert Gijsberts (FL) - Lid NAT - Coördinatie AIR	Jaap Ladders (FL) Tjeerd Talsma (NH) Ralph de Vries (UT) Rik Janssen (ZH)	Bart Krol (UT) <i>BAC Duurzaamheid, Ruimtelijke Ontwikkeling en Waterbeheer</i>	Bert Gijsberts (FL)
Toekomst Regionaal Beleid	Ralph de Vries (UT) - Coördinatie P4-inbreng Comité van de Regio's - Personeel/Financiën P4 - Lid COTER - Coördinatie ESPON/RISE	Remco van Lunteren (Economie, UT) Jan-Nico Appelman (FL) Jan van Run (NH) Govert Veldhuijzen (ZH)	Jan van Run (NH) <i>BAC Regionale Economie & Energie</i>	Ralph de Vries (UT)
Kennis & Innovatie	Rogier van der Sande (ZH) Secretariaat P4 Lid EDUC Coördinatie ERRIN	Govert Veldhuijzen (Economie, ZH) Jan-Nico Appelman (FL) Jan van Run (NH) Remco van Lunteren (UT)	Jan van Run (NH) <i>BAC Regionale Economie & Energie</i>	Rogier van der Sande (ZH)

Rol Provinciale Staten

Het kader *De Krachten Gebundeld; Randstad Strategie Europa 2012-2015* is door Provinciale Staten van de vier Randstadprovincies vastgesteld. Dit wordt jaarlijks uitgewerkt in bestuurlijke werkplannen waarover Provinciale Staten vooraf worden geconsulteerd.

Provinciale Staten hebben in elke provincie een statenwerkgroep Europa of een coördinatie overleg Europa (Noord-Holland). De Statenleden die zitting hebben in deze groepen spreken elkaar drie à vier keer per jaar over de voortgang van Europese zaken en ontwikkelingen in Regio Randstad. De Statenleden hebben afgesproken een aantal rollen te vervullen. Intern is dit de rol van ambassadeur, informatiemakelaar, kennisdeler en -verspreider naar hun collega's in Statencommissies, zodat Provinciale Staten in staat zijn hun controlerende en kaderstellende rollen op dit thema in te vullen. Extern vervullen de Statenleden de rol van ambassadeur en informatiemakelaar richting hun achterban in de regio. Hiertoe organiseren de Provinciale Staten van de vier Randstadprovincies in 2014 een aantal activiteiten gerelateerd aan de prioriteiten binnen de Europa strategie.

**Huis van de Nederlandse
Provincies**
Trierstraat 59-61
B-1040 BRUSSEL, België

www.randstadregion.eu
info.regiorandstad@nl-prov.eu
T: 0032 (0)2 737 99 57
F: 0032 (0)2 737 99 61